

Bruxelles, 1. lipnja 2015.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2015/0114 (NLE)

9485/15
ADD 1

COASI 67	ENER 230
ASIE 23	TRANS 188
CFSP/PESC 207	TELECOM 139
COHOM 48	ENV 377
CONOP 42	EDUC 197
COTER 71	RECH 185
JAI 409	EMPL 251
WTO 123	SAN 166
AGRI 298	

NASLOVNICA

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	29. svibnja 2015.
Za:	g. Uwe CORSEPIUS, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2015) 226 final - ANNEX
Predmet:	PRILOG Prijedlogu Odluke Vijeća o sklapanju Okvirnog sporazuma o partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Mongolije, s druge strane

Za delegacije se u privitku nalazi dokument COM(2015) 226 final - ANNEX.

Priloženo: COM(2015) 226 final - ANNEX

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 29.5.2015.
COM(2015) 226 final

ANNEX 1

PRILOG

Prijedlogu Odluke Vijeća

**o sklapanju Okvirnog sporazuma o partnerstvu i suradnji između Europske unije i
njezinih država članica, s jedne strane, i Mongolije, s druge strane**

PRILOG

Okvirni sporazum o partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Mongolije, s druge strane

EUROPSKA UNIJA, dalje u tekstu „Unija”,

i

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BUGARSKA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA,

FRANCUSKA REPUBLIKA,

TALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPAR,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

REPUBLIKA MAĐARSKA,

MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AUSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

RUMUNJSKA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAČKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

UJEDINJENA KRALJEVINA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE,

ugovorne stranke Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, dalje u tekstu „države članice”,

s jedne strane, i

VLADA MONGOLIJE, dalje u tekstu „Mongolija”,

s druge strane,

dalje u tekstu zajednički „stranke”,

UZIMAJUĆI U OBZIR tradicionalne veze prijateljstva između stranaka te bliske povijesne, političke i gospodarske veze koje ih ujedinjuju,

BUDUĆI DA stranke pridaju posebnu važnost sveobuhvatnoj prirodi njihova odnosa,

BUDUĆI DA stranke ovaj Sporazum smatraju dijelom šire i opsežnije veze među njima, uspostavljene sporazumima kojih su obje stranke,

POTVRĐUJUĆI predanost stranaka poštovanju demokratskih načela, vladavine zakona, ljudskih prava i temeljnih sloboda, uključujući prava pripadnika manjina, te želju za njihovim jačanjem, kako su, među ostalim, utvrđeni u Povelji Ujedinjenih naroda i Općoj deklaraciji Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima i drugim relevantnim međunarodnim instrumentima za ljudska prava,

POTVRĐUJUĆI svoju privrženost načelima vladavine prava, poštovanja međunarodnog prava, dobrog upravljanja i borbe protiv korupcije te svoju želju za promicanjem gospodarskog i društvenog napretka svojih naroda, uzimajući u obzir načelo održivog razvoja i zahtjeve zaštite okoliša,

POTVRĐUJUĆI svoju želju za jačanjem suradnje stranaka na temelju tih zajedničkih vrijednosti,

POTVRĐUJUĆI svoju želju za promicanjem gospodarskog i društvenog napretka svojih naroda, uzimajući u obzir načelo održivog razvoja u svim njegovim dimenzijama,

POTVRĐUJUĆI svoju predanost promicanju međunarodnog mira i sigurnosti te sudjelovanju u djelotvornom multilateralizmu i mirnom rješavanju sporova, posebno suradnjom u tu svrhu u okviru Ujedinjenih naroda,

POTVRĐUJUĆI svoju želju za poboljšanjem suradnje u političkim i gospodarskim pitanjima, kao i u području međunarodne stabilnosti, pravde i sigurnosti kao osnovnog preduvjeta za promicanje održivog društvenog i gospodarskog razvoja, iskorjenjivanje siromaštva i postizanje milenijskih razvojnih ciljeva,

BUDUĆI DA stranke terorizam smatraju prijetnjom globalnoj sigurnosti i žele povećati intenzitet svojeg dijaloga i suradnje u području borbe protiv terorizma, u skladu s relevantnim instrumentima Vijeća sigurnosti UN-a, a posebno s Rezolucijom VSUN-a 1373. U Europskoj sigurnosnoj strategiji, koju je donijelo Europsko Vijeće u prosincu 2003., terorizam je prepoznat kao ključna prijetnja sigurnosti. U tom je pogledu Europska unija provela ključne mjere, uključujući Plan djelovanja za borbu protiv terorizma, donesen 2001. i ažuriran 2004., te značajnu Deklaraciju o borbi protiv terorizma od 25. ožujka 2004., donesenu nakon napada u Madridu. Europska unija donijela je i Strategiju EU-a za borbu protiv terorizma u prosincu 2005.

IZRAŽAVAJUĆI svoju potpunu predanost sprečavanju i borbi protiv svih oblika terorizma, jačanju suradnje u borbi protiv terorizma te borbi protiv organiziranog kriminala,

BUDUĆI DA stranke ponovno potvrđuju da se učinkovite protuterorističke mjere i zaštita ljudskih prava međusobno nadopunjuju i osnažuju,

POTVRĐUJUĆI da najteža kaznena djela koja se odnose na međunarodnu zajednicu ne smiju ostati nekažnjena te da je potrebno osigurati njihov djelotvoran kazneni progon poduzimanjem mjera na nacionalnoj razini i povećanjem suradnje na svjetskoj razini,

UZIMAJUĆI U OBZIR da su uspostava i učinkovito funkcioniranje Međunarodnog kaznenog suda važni za postizanje mira i međunarodne pravde te da je Vijeće Europske unije 16. lipnja 2003. donijelo Zajedničko stajalište o Međunarodnom kaznenom sudu, nakon kojeg je uslijedio akcijski plan donesen 4. veljače 2004.,

BUDUĆI DA obje stranke smatraju da širenje oružja za masovno uništenje i sredstava njegove dostave predstavljaju ozbiljnu prijetnju međunarodnoj sigurnosti te žele ojačati svoj dijalog i suradnju u tom području. Donošenjem Rezolucije 1540 Vijeća sigurnosti UN-a konsenzusom naglašena je predanost cijele međunarodne zajednice borbi protiv širenja oružja za masovno uništenje. Vijeće Europske unije donijelo je 17. studenoga 2003. politiku EU-a o uključivanju politika neširenja oružja u odnose EU-a s trećim zemljama. Europsko vijeće također je 12. prosinca 2003. donijelo strategiju borbe protiv širenja oružja,

BUDUĆI DA je Europsko vijeće izjavilo da malo i lako oružje predstavlja sve veću prijetnju miru, sigurnosti i razvoju te je 13. siječnja 2006. donijelo strategiju suzbijanja nezakonitog prikupljanja malog i lakog oružja i pripadajućeg streljiva. U okviru te strategije Europsko vijeće naglasilo je potrebu za osiguravanjem sveobuhvatnog i dosljednog pristupa sigurnosnoj i razvojnoj politici,

IZRAŽAVAJUĆI svoju potpunu predanost promicanju svih aspekata održivog razvoja, uključujući zaštitu okoliša i učinkovitu suradnju u borbi protiv klimatskih promjena,

sigurnosti hrane te učinkovitim promicanju i provedbi međunarodno priznatih standarda rada i socijalnih standarda,

NAGLAŠAVAJUĆI važnost produbljivanja odnosa i suradnje u područjima kao što su ponovni prihvat, azil i vizna politika, te zajedničkog rješavanja migracija i trgovanja ljudima,

PONOVNO ISTIČUĆI važnost trgovine, a posebno trgovine sirovinama, za svoje bilateralne odnose te naglašavajući svoj rad na usuglašavanju o posebnim pravilima za sirovine u Pododboru za trgovinu i ulaganja,

NAPOMINJUĆI da se odredbama ovog Sporazuma obuhvaćenima glavom V. trećeg dijela Ugovora o funkcioniranju Europske unije obvezuju Ujedinjena Kraljevina i Irska kao posebne ugovorne stranke, a ne kao dio Europske unije osim ako je Europska unija zajedno s Ujedinjenom Kraljevinom i/ili Irskom obavijestila Mongoliju o tome da je Ujedinjena Kraljevina ili Irska obvezana kao dio Europske unije u skladu s Protokolom br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde priloženom Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije. Ako Ujedinjena Kraljevina i/ili Irska prestanu biti obvezane kao dio Europske unije u skladu s člankom 4.a Protokola br. 21, Europska unija zajedno s Ujedinjenom Kraljevinom i/ili Irskom odmah obavještuje Mongoliju o svakoj promjeni njihova stajališta te ih u tom slučaju i dalje obvezuju odredbe sporazuma kao samostalne ugovorne stranke. Isto se primjenjuje na Dansku u skladu s Protokolom o stajalištu Danske priloženom tim ugovorima,

POTVRĐUJUĆI svoju predanost poboljšanju postojećeg odnosa radi jačanja međusobne suradnje te svoju zajedničku želju za konsolidacijom, produbljivanjem i proširivanjem svojih odnosa u područjima od interesa na temelju jednakosti, nediskriminacije i obostrane koristi,

SPORAZUMJELE SU SE:

GLAVA I.

PRIRODA I PODRUČJE PRIMJENE

ČLANAK 1.

Opća načela

1. Poštovanje demokratskih načela i ljudskih prava na način kako je predviđeno Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima i ostalim odgovarajućim međunarodnim instrumentima o ljudskim pravima, kao i načela vladavine prava, u temeljima je unutarnje i međunarodne politike obiju stranaka i predstavlja bitan element ovog Sporazuma.

2. Stranke potvrđuju svoje zajedničke vrijednosti kako je izraženo u Povelji Ujedinjenih naroda.
3. Stranke potvrđuju svoju predanost promicanju svih aspekata održivog razvoja, surađujući u rješavanju izazova klimatskih promjena i globalizacije te postizanju razvojnih ciljeva koji su utvrđeni na međunarodnoj razini, uključujući one obuhvaćene milenijskim razvojnim ciljevima. Stranke ponovno potvrđuju svoju privrženost visokoj razini zaštite okoliša i uključivim socijalnim strukturama.
4. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost Pariškoj deklaraciji o učinkovitosti pomoći iz 2005. i suglasne su jačati suradnju u cilju daljnjeg poboljšanja učinaka razvoja.
5. Stranke ponovno potvrđuju svoju privrženost načelima dobrog upravljanja, uključujući neovisnost pravosuđa, i borbi protiv korupcije.

ČLANAK 2.

Ciljevi suradnje

U cilju jačanja bilateralnih odnosa, stranke se obvezuju na sveobuhvatan dijalog i promicanje daljnje uzajamne suradnje u svim sektorima od zajedničkog interesa. Njihova će nastojanja posebno biti usmjerena na:

- (a) uspostavljanje suradnje u političkim i gospodarskim pitanjima u svim relevantnim regionalnim i međunarodnim forumima i organizacijama;
- (b) uspostavljanje suradnje u borbi protiv teških kaznenih djela od međunarodnog značaja;
- (c) uspostavljanje suradnje u suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje te malog i lakog oružja;
- (d) razvoj trgovine i ulaganja između stranaka na njihovu uzajamnu korist; uspostavljanje suradnje u svim područjima od zajedničkog interesa povezanim s trgovinom i ulaganjima radi olakšavanja tokova trgovine i ulaganja te sprečavanja i uklanjanja prepreka trgovini i ulaganjima;
- (e) uspostavljanje suradnje u području pravde, slobode i sigurnosti, uključujući vladavinu prava i pravnu suradnju, zaštitu podataka, migracije, krijumčarenje i trgovanje ljudima, suzbijanje organiziranog kriminala, terorizam, transnacionalni kriminal, pranje novca i nezakonite droge;
- (f) uspostavljanje suradnje u svim ostalim sektorima od zajedničkog interesa, posebno u području makroekonomske politike i financijskih usluga, oporezivanja i carina uključujući dobro upravljanje u području poreza, industrijskih politika te malih i srednjih poduzeća (MSP), informacijskog društva, audiovizualnog sektora i medija, znanosti i tehnologije, energetike, prometa, obrazovanja i kulture, zaštite okoliša i prirodnih resursa, poljoprivrede i ruralnog razvoja, zdravlja, zapošljavanja te socijalnih pitanja i statistike;

- (g) jačanje sudjelovanja obiju stranaka u subregionalnim i regionalnim programima suradnje otvorenima sudjelovanju druge stranke;
- (h) pojačanje uloga i profila stranaka u regiji druge stranke;
- (i) promicanje međusobnog razumijevanja naroda suradnjom različitih nevladinih tijela kao što su skupine za strateško promišljanje, akademske zajednice, civilno društvo i mediji u obliku seminara, konferencija, interakcije mladih i drugih aktivnosti;
- (j) promicanje iskorjenjivanja siromaštva u kontekstu održivog razvoja i postupne integracije Mongolije u svjetsko gospodarstvo.

ČLANAK 3.

Borba protiv širenja oružja za masovno uništenje

i sredstava njegove dostave

1. Stranke smatraju da širenje oružja za masovno uništenje i sredstava njegove dostave kako državnim tako i nedržavnim subjektima predstavlja jednu od najozbiljnijih prijetnji međunarodnoj stabilnosti i sigurnosti.
2. Stranke su stoga suglasne surađivati i pridonositi suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i sredstava za njegovu dostavu potpunim poštovanjem i nacionalnom provedbom svojih postojećih obveza iz međunarodnih ugovora i sporazuma o razoružanju i neširenju oružja, kao i ostalih relevantnih međunarodnih obveza kao što je Rezolucija 1540 Vijeća sigurnosti UN-a. Stranke su suglasne da je ova odredba ključan element Sporazuma.
3. Stranke su nadalje suglasne surađivati i pridonositi suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i sredstava njegove dostave:
 - poduzimanjem mjera za potpisivanje, ratifikaciju ili pristupanje, prema potrebi, te potpunu provedbu svih drugih relevantnih međunarodnih instrumenata,
 - uspostavom učinkovitog sustava nacionalne kontrole izvoza, kojim se kontrolira izvoz i provoz robe povezane s oružjem za masovno uništenje, uključujući kontrolu krajnjeg korištenja tehnologija dvojne namjene u svrhe povezane s oružjem za masovno uništenje, te koji sadrži učinkovite sankcije za kršenje kontrole izvoza.
4. Stranke su suglasne da će uspostaviti redovit politički dijalog kojim će se pratiti i konsolidirati ti elementi. Takav dijalog može se odvijati na regionalnoj osnovi.

ČLANAK 4.

Malo i lako oružje

1. Stranke prepoznaju da nezakonita proizvodnja, prijenos i promet malog i lakog oružja, uključujući njihovo streljivo, te njihovo pretjerano gomilanje, slabo upravljanje, nedovoljno osigurane zalihe i nekontrolirano širenje predstavljaju ozbiljnu prijetnju miru i međunarodnoj sigurnosti.
2. Stranke su sporazumne poštovati i u potpunosti provoditi svoje obveze rješavanja pitanja nezakonite trgovine malim i lakim oružjem, uključujući njihovo streljivo, prema postojećim međunarodnim sporazumima i rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, kao i svoje obveze u okviru ostalih međunarodnih instrumenata koji se primjenjuju u ovom području, kao što je Akcijski program UN-a za sprečavanje, iskorjenjivanje i borbu protiv nezakonite trgovine malim i lakim oružjem u svim aspektima.
3. Stranke se obvezuju surađivati i osigurati koordinaciju, komplementarnost i sinergiju u svojim naporima da riješe pitanje nezakonite trgovine malim i lakim oružjem, uključujući njihovo streljivo, na globalnoj, regionalnoj, subregionalnoj i nacionalnoj razini i sporazumne su uspostaviti redovan politički dijalog kojim će se pratiti i konsolidirati ta obveza.

ČLANAK 5.

Teška kaznena djela od međunarodnog značaja

(Međunarodni kazneni sud)

1. Stranke ponovno potvrđuju da najteža kaznena djela koja se odnose na međunarodnu zajednicu kao cjelinu ne smiju ostati nekažnjena te da je potrebno osigurati njihov djelotvoran kazneni progon poduzimanjem mjera na nacionalnoj i međunarodnoj razini, prema potrebi, uključujući Međunarodni kazneni sud. Stranke smatraju da uspostava i djelotvorno funkcioniranje Međunarodnog kaznenog suda predstavljaju važno postignuće za međunarodni mir i pravdu.
2. Stranke su suglasne surađivati i poduzimati potrebne mjere, prema potrebi, kako bi se u potpunosti podržali univerzalnost i cjelovitost Rimskog statuta i povezanih instrumenata te su suglasne jačati svoju suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom. Stranke se obvezuju provoditi Rimski statut i poduzeti potrebne korake za ratifikaciju povezanih instrumenata (poput Sporazuma o povlasticama i imunitetima Međunarodnoga kaznenog suda).
3. Stranke su suglasne da bi uzajamni dijalog o tim pitanjima bio koristan.

ČLANAK 6.

Suradnja u suzbijanju terorizma

1. Stranke, ponovno potvrđujući važnost borbe protiv terorizma, i u skladu s primjenjivim međunarodnim konvencijama, uključujući međunarodno humanitarno pravo i pravo o ljudskim pravima, kao i s njihovim odgovarajućim zakonodavstvom i propisima te, uzimajući u obzir Globalnu antiterorističku strategiju UN-a sadržanu u Rezoluciji br. 60/288 Opće skupštine UN-a od 8. rujna 2006., suglasne su surađivati u sprečavanju i suzbijanju terorističkih aktivnosti.
2. Stranke to posebno čine:
 - (a) u okviru pune provedbe Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a 1373 i 1267 i kasnijih rezolucija, uključujući Rezoluciju 1822, kao i drugih relevantnih rezolucija UN-a, i svojih odgovarajućih obveza u okviru relevantnih međunarodnih konvencija i instrumenata;
 - (b) razmjenom informacija o teroristima, terorističkim skupinama i njihovim mrežama potpore u skladu s međunarodnim i nacionalnim pravom;
 - (c) razmjenom stajališta o sredstvima i metodama korištenima u borbi protiv terorizma, uključujući u tehničkim područjima i osposobljavanju, kao i razmjenom iskustava u vezi sa sprečavanjem terorizma;
 - (d) suradnjom u cilju produbljivanja međunarodnog konsenzusa o borbi protiv terorizma, uključujući pravnu definiciju terorističkih činova, a posebno radom na sporazumu o Sveobuhvatnoj konvenciji o međunarodnom terorizmu;
 - (e) razmjenom relevantnih najboljih praksi u području zaštite ljudskih prava u borbi protiv terorizma;
 - (f) učinkovitom provedbom i jačanjem suradnje u borbi protiv terorizma u okviru ASEM-a.

GLAVA II.

BILATERALNA, REGIONALNA I MEĐUANARODNA SURADNJA

ČLANAK 7.

Suradnja između Mongolije i EU-a u području načela, normi i standarda

1. Stranke su suglasne u Mongoliji ostvariti europska zajednička načela, norme i standarde te surađivati u promicanju razmjene informacija i razmjeni iskustava u cilju uvođenja i provedbe.
2. Stranke nastoje ojačati dijalog i suradnju svojih tijela nadležnih za pitanja normizacije što, prema dogovoru stranaka, može uključivati stvaranje okvira za suradnju kojim će se olakšati razmjena stručnjaka, informacija i stručnog znanja.

ČLANAK 8.

Suradnja u regionalnim i međunarodnim organizacijama

1. Stranke se obvezuju razmjenjivati stajališta i surađivati u okviru regionalnih i međunarodnih foruma i organizacija kao što su Ujedinjeni narodi i relevantne agencije, programi i tijela Ujedinjenih naroda, Svjetska trgovinska organizacija (WTO), Ugovor o prijateljstvu i suradnji (TAC) i Azijsko-europski sastanak (ASEM).
2. Stranke su također suglasne promicati suradnju skupina za strateško promišljanje, akademske zajednice, nevladinih organizacija i medija u područjima obuhvaćenima ovim Sporazumom. Takva suradnja posebno može uključivati organiziranje programa osposobljavanja, radionica i seminara, razmjene stručnjaka, studije i druge aktivnosti država članica.

ČLANAK 9.

Regionalna i bilateralna suradnja

1. Za svaki sektor dijaloga i suradnje u okviru ovog Sporazuma, stavljajući odgovarajući naglasak na pitanja u okviru bilateralne suradnje, obje strane bit će suglasne izvršiti povezane aktivnosti na bilateralnoj ili regionalnoj razini ili kombinacijom obaju okvira. Odabirom prikladnog okvira stranke će pokušati u najvećoj mogućoj mjeri povećati utjecaj i pojačati uključenost svih zainteresiranih stranaka te istodobno na najbolji mogući način iskoristiti dostupne resurse, uzimajući u obzir političku i institucionalnu izvedivost te osiguravajući koherentnost s drugim aktivnostima koje uključuju Europsku uniju i druge partnere ASEM-a.

2. Stranke mogu, prema potrebi, odlučiti proširiti financijsku potporu za aktivnosti suradnje u područjima koja su obuhvaćena sporazumom ili povezana s njim, sukladno svojim financijskim postupcima i resursima.

GLAVA III.
SURADNJA U PODRUČJU ODRŽIVOG RAZVOJA

ČLANAK 10.

Opća načela

1. Glavni cilj razvojne suradnje jest smanjenje siromaštva, čime se radi na ostvarivanju milenijskih razvojnih ciljeva u kontekstu održivog razvoja i integracije u svjetsko gospodarstvo. Stranke su suglasne održavati redovit dijalog o razvojnoj suradnji, u skladu s vlastitim prioritetima i područjima od obostranog interesa.
2. Ciljevi strategija razvojne suradnje stranaka bit će među ostalim:
 - (a) promicanje ljudskog i socijalnog razvoja;
 - (b) postizanje održivog gospodarskog rasta;
 - (c) promicanje ekološke održivosti, obnove i najboljih praksi te očuvanje prirodnih resursa;
 - (d) sprečavanje i suzbijanje posljedica klimatskih promjena;
 - (e) potpora politikama i instrumentima usmjerenima na daljnju integraciju u svjetsko gospodarstvo i međunarodni trgovinski sustav;
 - (f) provođenje procesa u skladu s Pariškom deklaracijom o učinkovitosti pomoći, Planom djelovanja iz Accre i drugim međunarodnim obvezama čiji je cilj poboljšanje provedbe i učinkovitosti pomoći.

ČLANAK 11.

Gospodarski razvoj

1. Strankama je cilj promicanje uravnoteženog gospodarskog rasta, smanjenje siromaštva i smanjenje socijalne gospodarske nejednakosti.
2. Stranke potvrđuju svoju predanost postizanju milenijskih razvojnih ciljeva i trebale bi ponovno potvrditi svoju predanost Pariškoj deklaraciji o učinkovitosti pomoći iz 2005.
3. Sporazumom bi se trebale obuhvatiti i obveze u području socijalnih i ekoloških aspekata trgovine, čime bi se ponovno potvrdilo da bi se u trgovini trebao promicati održiv razvoj u svim njegovim dimenzijama te procjena njezinih gospodarskih, društvenih i ekoloških posljedica.

ČLANAK 12.

Društveni razvoj

1. Stranke nastoje naglasiti potrebu za gospodarskim i socijalnim politikama koje se međusobno osnažuju, istaknuti ključnu ulogu omogućavanja dostojanstvenog rada i obvezati stranke na podupiranje socijalnog dijaloga.
2. Stranke nastoje pridonijeti učinkovitoj provedbi temeljnih standarda rada Međunarodne organizacije rada te jačanju suradnje u području zapošljavanja i socijalnih pitanja.
3. Stranke nadalje nastoje promicati politike namijenjene osiguravanju dostupnosti i zaliha hrane za stanovništvo i hrane za životinje na ekološki prihvatljiv i održiv način.

ČLANAK 13.

Okoliš

1. Stranke ponovno potvrđuju potrebu za visokom razinom zaštite okoliša te za očuvanjem i upravljanjem prirodnim resursima i biološkom raznolikošću, uključujući šume, u postizanju održivog razvoja.
2. Strankama je cilj promicanje ratifikacije, provedba multilateralnih sporazuma o okolišu u području zaštite okoliša i usklađenost s njima.
3. Stranke nastoje ojačati suradnju u globalnim pitanjima zaštite okoliša, posebno u pogledu klimatskih promjena.

GLAVA IV.
SURADNJA U PITANJIMA TRGOVINE I ULAGANJA

ČLANAK 14.

Opća načela

1. Stranke vode dijalog o bilateralnoj i multilateralnoj trgovini i pitanjima povezanim s trgovinom u cilju jačanja bilateralnih trgovinskih odnosa i poboljšanja multilateralnog sustava trgovine.
2. Stranke se obvezuju promicati razvoj i diversifikaciju uzajamnih trgovinskih razmjena do najviše moguće razine i za uzajamnu korist. Cilj im je postići poboljšane uvjete pristupa tržištu nastojeći eliminirati prepreke u trgovini, posebno pravovremenim uklanjanjem netarifnih ograničenja i poduzimanjem mjera za poboljšanje transparentnosti, uzimajući u obzir rad koji su u tom području obavile međunarodne organizacije.
3. Priznavajući da trgovina ima izuzetno važnu ulogu u razvoju i da se pomoć u obliku programa povlastica za trgovinu pokazala korisnom za zemlje u razvoju, stranke nastoje ojačati međusobno savjetovanje o takvoj pomoći u potpunoj sukladnosti s WTO-om.
4. Stranke se međusobno obavješćuju o razvoju trgovine i politika povezanih s trgovinom kao što su poljoprivredna politika, politika o sigurnosti hrane, politika zaštite potrošača i politika u području zaštite okoliša.
5. Stranke potiču dijalog i suradnju kako bi razvile međusobne trgovinske i investicijske odnose, uključujući rješavanje trgovinskih problema, među ostalim, u područjima navedenima u člancima 10. – 27.

ČLANAK 15.

Sanitarna i fitosanitarna pitanja (SPS)

1. Stranke surađuju u području sigurnosti hrane te u sanitarnim i fitosanitarnim pitanjima radi zaštite života ili zdravlja ljudi, životinja ili biljaka na državnom području stranaka.
2. Stranke raspravljaju i razmjenjuju informacije o svojim mjerama kako su definirane u okviru Sporazuma WTO-a o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama (SPS), Međunarodne konvencije za zaštitu bilja (IPPC), Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE) i Komisije za Codex Alimentarius (CAC).

3. Stranke su suglasne poboljšati međusobno razumijevanje i suradnju u pitanjima SPS-a i dobrobiti životinja. Izgradnja takvih kapaciteta prilagođena je potrebama svake stranke i provodi se kako bi se svakoj stranci pomoglo u postizanju sukladnosti s pravnim okvirom druge stranke.
4. Stranke uspostavljaju pravovremeni dijalog o pitanjima SPS-a na zahtjev bilo koje stranke kako bi se razmotrila pitanja u vezi s SPS-om i druga povezana hitna pitanja iz ovog članka.

ČLANAK 16.

Tehničke prepreke u trgovini

Stranke promiču upotrebu međunarodnih standarda te surađuju i razmjenjuju informacije o standardima, postupcima ocjenjivanja sukladnosti i tehničkim propisima, posebno u okviru Sporazuma WTO-a o tehničkim preprekama u trgovini.

ČLANAK 17.

Carinska suradnja

1. Stranke će obratiti posebnu pozornost na povećanje zaštite i sigurnosti međunarodne trgovine, uključujući usluge prijevoza, te učinkovitu i djelotvornu carinsku provedbu prava intelektualnog vlasništva, osiguravajući uravnotežen pristup između olakšavanja trgovine i borbe protiv prijevara i nepravilnosti.
2. Ne dovodeći u pitanje druge oblike suradnje predviđene ovim Sporazumom, stranke izražavaju interes za razmatranjem mogućnosti zaključivanja, u budućnosti, protokola o suradnji u području carina i uzajamne pomoći unutar institucionalnog okvira utvrđenog u ovom Sporazumu.

ČLANAK 18.

Olakšavanje trgovine

Stranke razmjenjuju iskustva i ispituju mogućnosti pojednostavljivanja uvoza, izvoza, provoza i drugih carinskih postupaka, povećavaju transparentnost propisa o trgovini i carini, razvijaju carinsku suradnju i učinkovite mehanizme uzajamne administrativne pomoći te nastoje uskladiti stajališta i zajednički djelovati u kontekstu relevantnih međunarodnih inicijativa, uključujući olakšavanje trgovine.

ČLANAK 19.

Ulaganja

Stranke potiču veći tok ulaganja razvojem privlačnog i stabilnog okruženja za uzajamna ulaganja postojanim dijalogom čiji je cilj jačanje razumijevanja i suradnje u pitanjima povezanim s ulaganjima, istraživanje administrativnih mehanizama radi olakšavanja tokova ulaganja te promicanje stabilnih, transparentnih, otvorenih i nediskriminirajućih pravila za ulagače.

ČLANAK 20.

Politika tržišnog natjecanja

Stranke promiču učinkovito uspostavljanje i primjenu pravila tržišnog natjecanja i širenja informacija kako bi se povećala transparentnost i pravna sigurnost za poduzeća koja djeluju na tržištima stranaka. Stranke bi trebale razmjenjivati stajališta o pitanjima povezanim s protutržišnom praksom, koja bi mogla imati štetan učinak na bilateralnu trgovinu i tokove ulaganja.

ČLANAK 21.

Usluge

Stranke uspostavljaju postojan dijalog čiji je posebni cilj razmjena informacija o njihovim regulatornim okvirima, promicanje pristupa na njihova tržišta, promicanje pristupa izvorima kapitala i tehnologije te promicanje trgovine uslugama između obiju regija i na tržištima trećih zemalja.

ČLANAK 22.

Kretanje kapitala

Stranke nastoje olakšati kretanja kapitala kako bi promicale ciljeve ovog Sporazuma.

ČLANAK 23.

Javna nabava

Strankama je cilj utvrditi postupovna pravila, uključujući odgovarajuće odredbe o transparentnosti i osporavanju kojima se podupire uspostavljanje učinkovitog sustava javne nabave, u okviru kojeg se promiče postizanje najbolje vrijednosti za novac u javnoj nabavi i olakšava međunarodna trgovina.

Stranke surađuju kako bi postigle otvaranje tržišta javne nabave obiju stranaka radi ostvarenja uzajamne koristi.

ČLANAK 24.

Transparentnost

Stranke prepoznaju važnost transparentnosti i pravičnog postupka u primjeni svojih zakona i propisa povezanih s trgovinom te u tu svrhu ponovno potvrđuju svoje

obveze iz članka X. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. i iz članka III. Općeg sporazuma o trgovini uslugama.

ČLANAK 25.

Sirovine

1. Stranke su sporazumne jačati suradnju i promicati obostrano razumijevanje u području sirovina.
2. Tom suradnjom i promicanjem obostranog razumijevanja treba obuhvatiti teme poput regulatornog okvira za sektore sirovina (uključujući upravljanje dohotkom od rudarstva za društveno-gospodarski razvoj te zaštitu okoliša i sigurnosne propise u sektorima rudarstva i sirovina) i trgovine sirovinama. Kako bi se potakla bolja suradnja i međusobno razumijevanje, bilo koja stranka može zatražiti *ad hoc* sastanke koji se odnose na sirovine.
3. Stranke prepoznaju da je transparentan, nediskriminirajući okoliš koji nije štetan i koji se temelji na pravilima najbolji način za stvaranje okruženja pogodnog za strana izravna ulaganja u području proizvodnje i trgovine sirovinama.
4. Uzimajući u obzir svoje gospodarske politike i ciljeve te u cilju poticanja trgovine, stranke su suglasne promicati suradnju u uklanjanju prepreka u trgovini sirovinama.
5. Na zahtjev bilo koje od stranaka, svako pitanje o trgovini sirovinama može se postaviti i o njemu se može raspravljati tijekom sjednica Zajedničkog odbora i pododbora, koji imaju ovlasti o njima donositi odluke na temelju članka 56. u skladu s načelima navedenima u prethodnim stavcima.

ČLANAK 26.

Regionalna politika

Stranke potiču politiku regionalnog razvoja.

ČLANAK 27.

Zaštita intelektualnog vlasništva

1. Stranke ponovno potvrđuju veliku važnost koju pridaju zaštiti prava intelektualnog vlasništva i obvezuju se uspostaviti odgovarajuće mjere u cilju osiguravanja odgovarajuće i učinkovite zaštite i provedbe takvih prava, posebno u odnosu na povredu prava intelektualnog vlasništva.

Nadalje, stranke su suglasne što je prije moguće sklopiti bilateralni sporazum o oznakama zemljopisnog podrijetla.

2. Stranke razmjenjuju informacije i iskustva u pitanjima kao što su prakticiranje, promicanje, širenje, pojednostavljivanje, upravljanje, usklađivanje, zaštita i učinkovita primjena prava intelektualnog vlasništva, sprečavanje kršenja tih prava, borba protiv krivotvorenja i piratstva carinskom suradnjom i drugim prikladnim oblicima suradnje, te uspostavljanje i jačanje organizacija za kontrolu i zaštitu takvih prava. Stranke si međusobno pomažu u poboljšanju zaštite, upotrebe i komercijalizacije intelektualnog vlasništva na temelju europskog iskustva te poboljšanju širenja znanja o tim pitanjima.

ČLANAK 28.

Pododbor za trgovinu i ulaganja

1. Ovime se osniva Pododbor za trgovinu i ulaganja.
2. Pododbor pomaže Zajedničkom odboru u obavljanju njegovih zadaća tako što će se baviti svim područjima obuhvaćenima ovim poglavljem.
3. Pododbor donosi svoj poslovnik.

GLAVA V.
SURADNJA U PODRUČJU PRAVDE, SLOBODE I SIGURNOSTI

ČLANAK 29.

Vladavina prava i pravna suradnja

1. U okviru svoje suradnje u području pravde, slobode i sigurnosti stranke posebnu važnost pridaju učvršćivanju vladavine prava i jačanju institucija na svim razinama, a posebno u područjima provedbe zakona i rada pravosuđa.
2. Suradnja između stranaka uključivat će i razmjenu informacija o pravnim sustavima i zakonodavstvu. Stranke nastoje razviti uzajamnu pravnu pomoć unutar postojećeg pravnog okvira.

ČLANAK 30.

Zaštita osobnih podataka

1. Stranke su suglasne surađivati kako bi poboljšale razinu zaštite osobnih podataka u skladu s najvišim međunarodnim normama, kao što su one sadržane, među ostalim, u Smjernicama UN-a za uređenje kompjuteriziranih datoteka koje sadrže osobne podatke (Rezolucija 45/95 Opće skupštine UN-a od 14. prosinca 1990.).
2. Suradnja u zaštiti osobnih podataka može uključivati, među ostalim, tehničku pomoć u obliku razmjene informacija i stručnog znanja.

ČLANAK 31.

Suradnja u području migracija

1. Stranke uspostavljaju suradnju usmjerenu na sprečavanje nezakonite imigracije i nezakonite prisutnosti fizičkih osoba njihove nacionalnosti na državnom području druge stranke.
2. U okviru suradnje u cilju sprečavanja nezakonite imigracije, stranke pristaju ponovno primiti, bez nepotrebnog odlaganja, svoje državljane koji ne ispunjavaju ili koji više ne ispunjavaju uvjete na snazi za ulazak, prisutnost ili boravak na državnom području druge stranke. U tom će cilju stranke svojim državljanima osigurati odgovarajuće identifikacijske dokumente za takve potrebe. Ako osoba koja treba biti ponovno primljena ne posjeduje isprave ili druge dokaze svojeg državljanstva, nadležna diplomatska i konzularna predstavništva države članice ili Mongolije na zahtjev Mongolije ili države članice u pitanju dogovorit će razgovor s tom osobom kako bi se utvrdilo njezino državljanstvo.
3. EU financijski pomaže u provedbi tog dogovora relevantnim bilateralnim instrumentima suradnje.
4. Stranke su suglasne pregovarati, na zahtjev bilo koje od stranaka, o sporazumu između EU-a i Mongolije kojim bi se uredile posebne obveze ponovnog primanja svojih državljana i u koji bi bile uključene obveze državljana drugih zemalja i osoba bez državljanstva.

ČLANAK 32.

Suradnja u borbi protiv nedopuštenih droga

1. Stranke surađuju kako bi osigurale uravnotežen pristup učinkovitom koordinacijom između nadležnih tijela, uključujući ona iz zdravstvenog, pravosudnog i carinskog sektora te sektora unutarnjih poslova, kao i drugih relevantnih sektora radi smanjivanja opskrbe, trgovine i potražnje za nedopuštenim drogama te uz poštovanje ljudskih prava. Cilj je te suradnje i smanjiti štetne posljedice droga, riješiti problem proizvodnje, prodaje i korištenja sintetičkih droga te učinkovitije sprečavati zlouporabu prekursora za droge koji se upotrebljavaju za nezakonitu proizvodnju opojnih droga i psihotropnih tvari.
2. Stranke su suglasne o načinima suradnje koji su potrebni za postizanje tih ciljeva. Djelovanje se temelji na zajednički usuglašenim načelima u skladu s odgovarajućim međunarodnim konvencijama, Političkom izjavom i Posebnom izjavom o vodećim načelima za smanjenje potražnje za drogama, koje su odobrene na Dvadesetom izvanrednom zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda o drogama (UNGASS) u lipnju 1998., te Planom djelovanja donesenim na 52. zasjedanju Komisije Ujedinjenih naroda za opojne droge u ožujku 2009.

3. Suradnja između stranaka sastoji se od tehničke i administrativne pomoći, posebno u sljedećim područjima: izradi nacrtu nacionalnog zakonodavstva i politika, uspostavi nacionalnih institucija i informativnih centara, potpori nastojanjima u civilnom društvu u području droga te nastojanjima za smanjenje potražnje za drogama i njihovih štetnih posljedica, izobrazbi osoblja, istraživanjima povezanim s drogom i sprečavanju zlorabe prekursora za droge koji se upotrebljavaju za nezakonitu proizvodnju opojnih droga i psihotropnih tvari. Stranke se mogu složiti oko uvrštavanja drugih područja.

ČLANAK 33.

Suradnja u suzbijanju organiziranog kriminala i korupcije

Stranke su suglasne surađivati u borbi protiv organiziranog, gospodarskog i financijskog kriminala te korupcije. Cilj je takve suradnje posebno provedba i promicanje relevantnih međunarodnih standarda i instrumenata, kao što su Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i protokoli kojima se dopunjuje te Konvencija UN-a protiv korupcije.

ČLANAK 34.

Suradnja u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma

1. Stranke su suglasne da je potrebno surađivati i djelovati u cilju sprečavanja uporabe njihovih financijskih sustava i određenih nefinancijskih poduzeća i zanimanja za pranje prihoda od svih kaznenih aktivnosti kao što su krijumčarenje droge i korupcija.

2. Stranke su sporazumne promicati tehničku i administrativnu pomoć čiji je cilj razvoj i provedba propisa te učinkovito funkcioniranje mehanizama za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma. Suradnjom se posebno omogućuje razmjena relevantnih informacija u okviru zakonodavstva svake od stranaka i donošenja odgovarajućih standarda za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma jednakih onima koje su donijeli Unija i međunarodna tijela aktivna u tom području, kao što je Radna skupina za financijsko djelovanje (FATF).

GLAVA VI.

SURADNJA U DRUGIM SEKTORIMA

ČLANAK 35.

Suradnja u području ljudskih prava

1. Stranke su suglasne surađivati u promicanju i učinkovitoj zaštiti ljudskih prava, uključujući s obzirom na ratifikaciju i provedbu međunarodnih instrumenata u području ljudskih prava.
2. Takva suradnja među ostalim može uključivati:
 - (a) podupiranje izrade i provedbe nacionalnog akcijskog plana u području ljudskih prava;
 - (b) promicanje ljudskih prava i edukacija o njima;
 - (c) jačanje nacionalnih i regionalnih institucija koje djeluju u području ljudskih prava;
 - (d) pokretanje sadržajnog, širokog dijaloga o ljudskim pravima;
 - (e) jačanje suradnje unutar institucija Ujedinjenih naroda koje djeluju u području ljudskih prava.

ČLANAK 36.

Suradnja u području financijskih usluga

1. Stranke su suglasne raditi na približavanju zajedničkih pravila i normi te jačati suradnju u cilju poboljšanja računovodstvenih, nadzornih i regulatornih bankarskih sustava, osiguranja i drugih dijelova financijskog sektora.
2. Stranke surađuju u razvoju pravnog regulatornog okvira, infrastrukture i ljudskih resursa te u uvođenju korporativnog upravljanja i međunarodnih standarda računovodstva na tržište kapitala u Mongoliji u okviru bilateralne suradnje u skladu s dokumentom o uzajamnom razumijevanju o financijskim uslugama sklopljenim u skladu s Općim sporazumom o trgovini uslugama (GATS) i WTO-om.

ČLANAK 37.

Dijalog o gospodarskoj politici

1. Stranke su suglasne surađivati u promicanju razmjene informacija o svojim gospodarskim trendovima i politikama te dijeljenju iskustva u koordinaciji gospodarskih politika u kontekstu regionalne gospodarske suradnje i integracije.
2. Stranke nastoje produbiti dijalog između svojih nadležnih tijela za gospodarska pitanja koja, prema dogovoru stranaka, mogu uključivati područja kao što su monetarna politika, fiskalna politika, uključujući oporezivanje poduzeća, javne financije te makroekonomska stabilizacija i vanjski dug.
3. Stranke surađuju i promiču uzajamno razumijevanje u području gospodarske diversifikacije i industrijskog razvoja.

ČLANAK 38.

Dobro upravljanje u području poreza

U cilju jačanja i razvoja gospodarskih aktivnosti, uzimajući pritom u obzir potrebu razvoja odgovarajućeg regulatornog okvira, stranke uviđaju i obvezuju se provoditi načela dobrog upravljanja u području poreza, kao što su se obvezale države članice na razini Unije. U tu svrhu, ne dovodeći u pitanje nadležnosti Unije i država članica, stranke će poboljšavati međunarodnu suradnju u području poreza, olakšavati ubiranje zakonitih poreznih prihoda i razvijati mjere za djelotvornu primjenu prethodno navedenih načela.

ČLANAK 39.

Suradnja u području industrijske politike i MSP-ova

Uzimajući u obzir svoje gospodarske politike i ciljeve, stranke su suglasne promicati suradnju u svim područjima industrijske politike koje smatraju prikladnima, u cilju poboljšanja konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, među ostalim:

- (a) razmjenom informacija i iskustava u vezi sa stvaranjem okvirnih uvjeta za mala i srednja poduzeća kako bi se povećala njihova konkurentnost;
- (b) promicanjem kontakata među gospodarskim subjektima, poticanjem zajedničkih ulaganja i uspostavljanjem zajedničkih pothvata i informativnih mreža, naročito u okviru postojećih horizontalnih programa Europske unije, posebno stimulirajući prijenos *soft* i *hard* tehnologije između partnera;
- (c) pružanjem informacija i poticanjem inovacija te razmjenom dobre prakse u pristupu financijskim sredstvima, uključujući mikropoduzeća i mala poduzeća;
- (d) olakšavanjem i podupiranjem relevantnih aktivnosti koje su uspostavili privatni sektori obiju stranaka;
- (e) promicanjem dostojanstvenog rada, društvene odgovornosti poduzeća i poticanjem odgovornih poslovnih praksi, uključujući održivu potrošnju i

proizvodnju. U okviru te suradnje uzima se u obzir i potrošačka dimenzija, kao što su informacije o proizvodima i uloga potrošača na tržištu;

(f) zajedničkim istraživačkim projektima u odabranim industrijskim područjima i suradnjom u vezi sa standardima i postupcima ocjene sukladnosti te tehničkim propisima o kojima su se stranke usuglasile;

(g) pružanjem pomoći informiranjem o tehnikama i tehnologijama modernizacije postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda iz obrade kože;

(h) razmjenjivanjem informacija i preporučivanjem partnera i prilika za suradnju u području trgovine i ulaganja u okviru postojećih mreža kojima obje stranke imaju pristup;

(i) podupiranjem suradnje privatnih poduzeća obiju stranaka, posebno malih i srednjih poduzeća;

(j) razmatranjem pregovora o dodatnom sporazumu o razmjeni informacija, radionicama o intenzivnijoj suradnji i drugim promotivnim događanjima između malih i srednjih poduzeća iz obiju stranaka;

(k) pružanjem informacija o tehničkoj pomoći za izvoz hrane i poljoprivrednih proizvoda na europsko tržište u okviru povlaštenog sustava Europske unije.

ČLANAK 40.

Turizam

1. Vođene Globalnim etičkim kodeksom u turizmu Svjetske turističke organizacije i načelima održivosti na kojima se temelji postupak lokalne Agende 21, stranke nastoje poboljšati razmjenu informacija i uspostaviti najbolju praksu kako bi se osigurao uravnotežen i održiv razvoj turizma.

2. Stranke su suglasne razvijati suradnju u očuvanju i što većem iskorištavanju potencijala prirodnog i kulturnog naslijeđa, ublažavanju negativnih učinaka turizma te povećavanju pozitivnog doprinosa turizma održivom razvoju lokalnih zajednica, među ostalim, razvojem ekoturizma, poštujući integritet i interese lokalnih i autohtonih zajednica i poboljšavajući osposobljavanje u industriji turizma.

ČLANAK 41.

Informacijsko društvo

1. Svjesne činjenice da su informacijske i komunikacijske tehnologije ključni elementi suvremenog života i od iznimne važnosti za gospodarski i društveni razvoj, stranke nastoje razmjenjivati stajališta o svojim politikama u tom području radi promicanja gospodarskog razvoja.

2. Suradnja u tom području usmjerena je, među ostalim, na:

- (a) sudjelovanje u sveobuhvatnom regionalnom dijalogu o različitim aspektima informacijskog društva, posebno o elektroničkim komunikacijskim politikama i propisima, uključujući univerzalne službe, licenciranje i opća ovlaštenja, zaštitu privatnosti i osobnih podataka te neovisnost i učinkovitost regulatornih tijela;
- (b) međupovezanost i međudjelovanje mreža i službi u strankama i u Aziji;
- (c) standardizaciju i širenje novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
- (d) promicanje istraživačke suradnje između stranaka u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
- (e) suradnju u području digitalne televizije, uključujući razmjenu iskustava o uporabi, regulatornim aspektima i posebno o upravljanju spektrom i istraživanjima;
- (f) suradnja u zajedničkim istraživačkim projektima u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
- (g) sigurnosne aspekte informacijskih i komunikacijskih tehnologija, kao i na borbu protiv kibernetičkog kriminala;
- (h) ocjenjivanje sukladnosti telekomunikacija, uključujući radijsku opremu;
- (i) suradnju u razvoju širokopojasne mreže;
- (j) razmjenu informacija o politici tržišnog natjecanja za informacijske i komunikacijske tehnologije.

ČLANAK 42.

Audiovizualni sektor i mediji

Stranke će poticati, podupirati i olakšavati razmjene, suradnju i dijalog između svojih relevantnih institucija i subjekata u audiovizualnom sektoru i medijima. Suglasne su da će uspostaviti redovit politički dijalog u tim područjima.

ČLANAK 43.

Znanstvena i tehnološka suradnja

1. Stranke su suglasne surađivati u području znanstvenih istraživanja i tehnološkog razvoja u područjima od zajedničkog interesa i koristi.
2. Ciljevi su takve suradnje sljedeći:
 - (a) poticanje razmjene informacija i znanja o znanosti i tehnologiji, uključujući o provedbi politika i programa;

(b) promicanje istraživačkih partnerstava između znanstvenih zajednica, istraživačkih centara, sveučilišta i industrije stranaka;

(c) promicanje osposobljavanja i mobilnosti istraživača;

(d) poticanje sudjelovanja institucija visokog obrazovanja, istraživačkih centara i industrije, uključujući mala i srednja poduzeća, u programima istraživanja i tehnološkog razvoja druge stranke.

3. Suradnja može biti u obliku zajedničkih istraživačkih projekata i razmjena, sastanaka i osposobljavanja istraživača u okviru međunarodnih programa mobilnosti i razmjene, pružajući tako u najvećoj mogućoj mjeri širenje rezultata istraživanja, učenja i najboljih praksi.

4. Te aktivnosti suradnje moraju biti u skladu sa zakonima i propisima obiju stranaka. Temelje se na načelima uzajamnosti, pravednog postupanja i obostrane koristi te je na taj način osigurana učinkovita zaštita intelektualnog vlasništva.

5. Stranke su suglasne poduzeti sve kako bi se povećala osviještenost javnosti o mogućnostima koje se nude u okviru njihovih programa suradnje u području znanosti i tehnologije.

ČLANAK 44.

Energetika

1. Stranke nastoje poboljšati suradnju u energetske sektoru u cilju:

(a) poboljšanja energetske sigurnosti metodama koje uključuju diversifikaciju opskrbe energijom i razvoj novih, održivih, inovativnih i obnovljivih oblika energije, uključujući, među ostalim, biogoriva i biomasu, energiju vjetra i solarnu energiju te stvaranje hidroenergije i podupiranje razvoja odgovarajućih političkih okvira kako bi se stvorili povoljni uvjeti za ulaganja i jednaki uvjeti za obnovljivu energiju i njezinu integraciju u relevantna politička područja;

(b) postizanja racionalne uporabe energije s doprinosima od dobavljača i potrošača promicanjem energetske učinkovitosti u proizvodnji energije, prijevozu, distribuciji i krajnjoj uporabi;

(c) promicanja primjene međunarodno priznatih standarda nuklearne sigurnosti, zaštite, neširenja i sigurnosnih mjera;

(d) poticanja prijenosa tehnologije usmjerene ka proizvodnji i uporabi održive energije;

(e) povećanja izgradnje kapaciteta i olakšavanja ulaganja u tom području na temelju transparentnih, nediskriminirajućih pravila prilagođenih tržištu;

2. U tu svrhu, stranke su suglasne promicati kontakte i zajednička istraživanja u korist obiju stranaka, posebno s pomoću relevantnih regionalnih i međunarodnih okvira. S obzirom na članak 43. i zaključke Svjetskog sastanka na vrhu o održivom razvoju (WSSD), održanog 2002. u Johannesburgu, stranke primjećuju potrebu djelovanja u pogledu veza između povoljnog pristupa energetske uslugama i održivog razvoja. Te aktivnosti mogu se promicati u suradnji s Energetskom inicijativom Europske unije, pokrenutom na WSSD-u.

3. Trgovina nuklearnim materijalima vodi se u skladu s odredbama Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju. Trgovina nuklearnim materijalima prema potrebi podliježe odredbama posebnog sporazuma koji će se sklopiti između Europske zajednice za atomsku energiju i Mongolije.

ČLANAK 45.

Promet

1. Stranke su suglasne surađivati u relevantnim područjima prometne politike s ciljem poboljšanja prilika za ulaganja i kretanja robe i putnika, promicanja sigurnosti i zaštite zračnog prometa, borbe protiv gusarstva, zaštite okoliša i povećanja učinkovitosti svojih prometnih sustava.
2. Suradnjom stranaka u ovom području nastoji se promicati:
 - (a) razmjene podataka o njihovim prometnim politikama i praksama, posebno u pogledu urbanog i ruralnog prometa, zračnog prometa, prometnih logistika te međupovezanosti i interoperabilnosti multimodalnih prometnih mreža, kao i upravljanja cestama, željeznicama i zračnim lukama;
 - (b) pitanja koja se odnose na satelitsku navigaciju s naglaskom na regulatorna i industrijska pitanja te pitanja razvoja tržišta koja su od uzajamne koristi. U tom pogledu, razmotrit će se europski globalni satelitski navigacijski sustavi EGNOS i Galileo;
 - (c) dijalog u području usluga zračnog prijevoza u cilju ispitivanja razvoja odnosa u područjima poput sigurnosti zračnog prometa, zaštite, okoliša, upravljanja zračnim prometom, primjene propisa o tržišnom natjecanju te gospodarskih propisa o industriji zračnog prometa kako bi se poduprijelo regulatorno usklađivanje i uklanjanje prepreka poslovanju. Potrebno je dalje promicati projekte suradnje u području civilnog zrakoplovstva od obostranog interesa. Na temelju toga stranke će ispitati mogući opseg bliskije suradnje u području civilnog zrakoplovstva;
 - (d) smanjenje emisija stakleničkih plinova iz prometnog sektora;
 - (e) provedba standarda zaštite, sigurnosti i očuvanja okoliša, posebno u pogledu zrakoplovstva, u skladu s relevantnim međunarodnim konvencijama;
 - (f) suradnja u odgovarajućim međunarodnim forumima s ciljem osiguranja bolje provedbe međunarodnih propisa i postizanja ciljeva utvrđenih u ovom članku.

ČLANAK 46.

Obrazovanje i kultura

1. Stranke su suglasne promicati suradnju u području obrazovanja i kulture kojom se poštuje njihova raznolikost, u cilju povećanja uzajamnog razumijevanja i znanja o njihovim kulturama. Kako bi postigle taj cilj, stranke će podupirati i promicati aktivnosti njihovih kulturnih instituta i civilnog društva.
2. Stranke nastoje poduzeti odgovarajuće mjere kako bi promicale kulturne razmjene i provodile zajedničke inicijative u različitim sferama kulture, uključujući suradnju u očuvanju baštine uz poštovanje kulturne raznolikosti.
3. Stranke su suglasne da će se savjetovati i surađivati u relevantnim međunarodnim forumima, poput UNESCO-a, kako bi postigle zajedničke ciljeve i promicale kulturnu raznolikost i očuvanje kulturne baštine. U pogledu kulturne raznolikosti, stranke su suglasne i da će promicati ratifikaciju i provedbu Konvencije UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja, donesenu 20. listopada 2005.
4. Nadalje, stranke stavljaju naglasak na mjere za stvaranje veza između njihovih specijaliziranih agencija te za poticanje razmjene informacija, znanja, studenata, stručnjaka, mladih radnika i tehničkih resursa, iskorištavajući pritom sredstva dostupna u okviru programa Europske unije u Aziji u području obrazovanja i kulture, kao i iskustva koja su obje stranke stekle u tom području. Obje su strane suglasne i promicati provedbu relevantnih programa za visoko obrazovanje, kao što je program Erasmus Mundus, radi promicanja suradnje i modernizacije visokog obrazovanja te poticanja akademske mobilnosti.

ČLANAK 47.

Okoliš, klimatske promjene i prirodni resursi

1. Stranke su suglasne da su potreba očuvanja prirodnih resursa i biološke raznolikosti te potreba održivog upravljanja njima temelj za razvoj sadašnjih i budućih generacija.
2. Stranke su suglasne da se suradnjom u ovom području promiče očuvanje i unapređenje okoliša radi ostvarivanja održivog razvoja. U svim aktivnostima koje stranke poduzimaju u okviru ovog Sporazuma u obzir se uzima rezultat Svjetskog sastanka na vrhu o održivom razvoju i provedba relevantnih multilateralnih sporazuma o okolišu.
3. Stranke su suglasne surađivati u području klimatskih promjena radi prilagođavanja negativnim učincima klimatskih promjena, smanjenja emisija stakleničkih plinova i usmjeravanja njihovih gospodarstava na put održivog niskougljičnog rasta. Stranke će u tom kontekstu istražiti upotrebu mehanizama tržišta ugljika.

4. Stranke su suglasne surađivati radi poboljšanja obostrane učinkovitosti politika o trgovini i zaštiti okoliša te uključivanja ekoloških aspekata u sva područja suradnje.
5. Stranke nastoje nastaviti i ojačati svoju suradnju u regionalnim programima za zaštitu okoliša, posebno u pogledu:
- (a) promicanja svijesti o okolišu i povećanog sudjelovanja na lokalnoj razini, uključujući sudjelovanje autohtonih i lokalnih zajednica, u naporima za zaštitu okoliša i održiv razvoj;
 - (b) borbe protiv klimatskih promjena, posebno u pogledu utjecaja na okoliš i prirodne resurse;
 - (c) izgradnje kapaciteta za sudjelovanje u multilateralnim sporazumima o okolišu i njihovu provedbu, uključujući bioraznolikost, biosigurnost i kemijske opasnosti;
 - (d) promicanja i upotrebe ekoloških tehnologija, proizvoda i usluga, uključujući uporabu regulatornih i ekološki sigurnih instrumenata;
 - (e) poboljšanog upravljanja šumama, uključujući borbu protiv nezakonite sječe šume i povezane trgovine te promicanje održivog upravljanja šumama;
 - (f) sprečavanja nezakonitog prekograničnog kretanja krutog i opasnog otpada te proizvoda od živih modificiranih organizama;
 - (g) poboljšanja kakvoće zraka, ekološki sigurnog upravljanja otpadom, održivog upravljanja vodnim resursima i upravljanja kemikalijama te promicanja održive potrošnje i proizvodnje;
 - (h) zaštite i očuvanja tla i održivog upravljanja zemljištem;
 - (i) djelotvornog upravljanja nacionalnim parkovima te imenovanja i zaštite područja bioraznolikosti i krhkih ekosustava, uz dužno poštovanje lokalnih i autohtonih zajednica koje žive u tim područjima ili u njihovoj blizini.
6. Stranke potiču uzajamni pristup svojim programima u ovom području, u skladu s posebnim uvjetima takvih programa:
- (a) uspostavljanje mreže za praćenje rezerva vode i njezina modernizacija;
 - (b) uvođenje tehnologije za desalinizaciju i ponovnu uporabu vode;
 - (c) razvoj ekološkog turizma.

ČLANAK 48.

Poljoprivreda, stočarstvo, ribarstvo i ruralni razvoj

Stranke su suglasne poticati dijalog u području poljoprivrede, stočarstva, ribarstva i ruralnog razvoja. Stranke će razmjenjivati informacije i razviti veze u području:

- (a) poljoprivredne politike te međunarodnih prehrambenih i poljoprivrednih izgleda općenito;
- (b) mogućnosti za olakšavanje trgovine biljkama, životinjama, stokom i stočnim proizvodima u cilju daljnjeg razvoja lakih industrija u ruralnom sektoru;
- (c) životinja i dobrobiti životinja;
- (d) politike ruralnog razvoja;
- (e) razmjene iskustava i mreža suradnje između lokalnih aktera ili gospodarskih subjekata u određenim područjima, kao što je prijenos istraživanja i tehnologije;
- (f) politike zdravlja i kvalitete biljaka, životinja i stoke, posebno Zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla;
- (g) prijedloga i inicijativa za suradnju dostavljenih međunarodnim poljoprivrednim organizacijama;
- (h) razvoja održive i ekološki prihvatljive poljoprivrede, uključujući proizvodnju kultura, biogorivo i prijenos biotehnologije;
- (i) zaštite raznolikosti biljnog svijeta, tehnologije sjemenja, poljoprivredne biotehnologije;
- (j) razvoja baza podataka i informacijskih mreža o poljoprivredi i stočarstvu;
- (k) osposobljavanja u poljoprivrednom i veterinarskom sektoru.

ČLANAK 49.

Zdravstvo

1. Stranke su suglasne surađivati u zdravstvenom sektoru, a bit će obuhvaćena područja reforme zdravstvenog sustava, glavnih zaraznih bolesti i drugih prijetnji zdravlju, nezaraznih bolesti te međunarodnih zdravstvenih sporazuma u cilju poboljšanja zdravstvenih uvjeta i podizanja razine javnog zdravlja.
2. Suradnja se odvija posebno na sljedeće načine:
 - (a) sveobuhvatnim programima čiji je cilj sustavna reforma zdravstvenog sektora, uključujući poboljšanje zdravstvenih sustava, zdravstvenih usluga, zdravstvenih uvjeta te zdravstvenih informacija;
 - (b) zajedničkim aktivnostima u području epidemiologije, uključujući suradnju u ranom sprečavanju prijetnji zdravlju kao što su ptičja i pandemijska gripa i druge glavne zarazne bolesti;
 - (c) sprečavanjem i kontrolom nezaraznih bolesti razmjenom informacija i dobre prakse, čime se promiče zdrav način života i vodi računa o glavnim odrednicama zdravlja, poput prehrane i ovisnosti o drogama, alkoholu i duhanu;

(d) promicanjem provedbe međunarodnih sporazuma o zdravlju poput Okvirne konvencije o nadzoru nad duhanom i Međunarodnih zdravstvenih propisa.

ČLANAK 50.

Zapošljavanje i socijalna pitanja

1. Stranke su suglasne poboljšati suradnju u području zapošljavanja i socijalnih pitanja, što uključuje suradnju u regionalnoj i socijalnoj koheziji, zdravlju i sigurnosti na radnom mjestu, jednakosti spolova i dostojanstvenom radu, u cilju jačanja socijalne dimenzije globalizacije.
2. Stranke ponovno potvrđuju potrebu podržavanja procesa globalizacije koji je svima koristan te promicanja potpunog i produktivnog zapošljavanja i dostojanstvenog rada kao ključnog elementa održivog razvoja i smanjenja siromaštva, kako je prihvaćeno Rezolucijom 60/1 Opće skupštine UN-a od 24. listopada 2005. (zaključni dokument Svjetskog sastanka na vrhu) i Ministarskom deklaracijom sa susreta na visokoj razini Gospodarskog i socijalnog vijeća UN-a iz srpnja 2006. (Gospodarsko i socijalno vijeće UN-a E/2006/L.8 od 5. srpnja 2006.). Stranke uzimaju u obzir karakteristike druge stranke i raznolikost svojih gospodarskih i socijalnih situacija.
3. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost potpunom poštovanju i učinkovitoj provedbi međunarodno priznatih temeljnih radnih i socijalnih standarda, kako su izneseni posebno u Deklaraciji Međunarodne organizacije rada (MOR) iz 1998. o temeljnim načelima i pravima na radu te u Deklaraciji MOR-a iz 2008. o socijalnoj pravdi za poštenu globalizaciju. Provedba relevantnih multilateralnih socijalnih i radnih sporazuma uzima se u obzir u svim djelatnostima koje stranke poduzimaju na temelju ovog Sporazuma. Stranke su suglasne surađivati i pružati tehničku pomoć, prema potrebi, u cilju ratifikacije i učinkovite provedbe svih konvencija MOR-a koje su obuhvaćene Deklaracijom MOR-a iz 1998. i drugim relevantnim konvencijama.
4. Oblici suradnje mogu, među ostalim, obuhvaćati posebne programe i projekte, u skladu s uzajamnim sporazumom, kao i dijalog, suradnju i inicijative o temama od obostranog interesa na bilateralnoj ili multilateralnoj razini kao što je MOR.

ČLANAK 51.

Statistički podaci

1. Stranke su suglasne promicati usklađivanje statističkih metoda i prakse uključujući prikupljanje i širenje statističkih podataka kako bi se mogle na uzajamno prihvatljivoj osnovi koristiti statističkim podacima o trgovini robom i uslugama te, općenito, podacima o bilo kojem području obuhvaćenom ovim Sporazumom za koje se prikupljaju, obrađuju, analiziraju i distribuiraju šire statistički podaci.
2. Stranke su suglasne promicati uspostavljanje izravnog kontakta relevantnih nadležnih tijela u cilju: jačanja prijateljske suradnje u području statistike, jačanja

izgradnje kapaciteta statističkih tijela modernizacijom i poboljšanjem kvalitete statističkog sustava, promicanja ljudskih resursa, osposobljavanja u svim relevantnim područjima i podupiranja nacionalnih statističkih sustava organiziranih u skladu s međunarodno prihvaćenim praksama, uključujući potrebnu infrastrukturu.

3. Suradnja obuhvaća područja od obostranog interesa s naglaskom na sljedećim područjima:

I. Gospodarske statistike:

- a. nacionalni računi
- b. poslovne statistike i registracija
- c. statistika poljoprivrede, uzgoja životinja i ruralnog razvoja
- d. okoliš i zalihe ruda
- e. industrija
- f. vanjska trgovina robom i uslugama
- g. statistika trgovine na veliko i na malo
- h. politika revizija
- i. sigurnost opskrbe hranom
- j. bilanca plaćanja

II. Društvene statistike:

- a. rodna statistika
- b. statistika migracija
- c. anketa kućanstava

III. Informacijske tehnologije

- a. razmjena iskustava o elektroničkoj tehnologiji i metodologiji pružanja informacijske sigurnosti, zaštite, skladištenja i privatnosti te prikupljanje tih iskustava
- b. razmjena iskustava o uspostavljanju internetske baze podataka za potrošače na temelju pristupačne internetske stranice i osposobljavanja u tom području
- c. potpora specijalistima za IT u Nacionalnom statističkom uredu Mongolije pri uspostavljanju informacijske baze podataka
- d. suradnja u komunikaciji s korisnicima kako bi ih se poučilo o informacijskoj bazi podataka

ČLANAK 52.

Civilno društvo

1. Stranke prepoznaju ulogu i potencijalni doprinos organiziranog civilnog društva, posebno akademika, u procesu dijaloga i suradnje na temelju ovog Sporazuma te su suglasne promicati učinkoviti dijalog s organiziranim civilnim društvom i njegovo učinkovito sudjelovanje.
2. Poštujući pravne i administrativne odredbe svake od stranaka, organizirano civilno društvo može:
 - (a) sudjelovati u postupku donošenja politika na državnoj razini u skladu s demokratskim načelima;
 - (b) primati informacije i sudjelovati u savjetovanjima o strategijama razvoja i suradnje te sektorskim politikama, posebno u područjima koja se na njega odnose, uključujući sve faze razvojnog procesa;
 - (c) primati financijska sredstva, ako to dopuštaju interna pravila svake stranke, te potporu za izgradnju kapaciteta u kritičnim područjima;
 - (d) sudjelovati u provedbi programa suradnje na područjima koja se na njega odnose.

ČLANAK 53.

Suradnja u modernizaciji državne i javne uprave

Stranke su suglasne surađivati u cilju modernizacije javne uprave. Suradnja u tom području usmjerena je na:

- (a) poboljšanje organizacijske učinkovitosti;
- (b) povećanje učinkovitosti institucija u pružanju usluga;
- (c) osiguravanje transparentnog upravljanja javnim sredstvima i odgovornosti;
- (d) unapređenje pravnog i institucijskog okvira;
- (e) izgradnju kapaciteta za oblikovanje i provedbu politika (isporuka javnih usluga, izrada i izvršenje proračuna, borba protiv korupcije);
- (f) jačanje pravosudnih sustava i
- (g) reformu sigurnosnog sustava.

ČLANAK 54.

Suradnja u području upravljanja rizicima od katastrofa (DRM)

1. Stranke su suglasne pojačati suradnju u području DRM-a stalnim razvojem i provedbom mjera za smanjenje rizika za zajednice i upravljanje posljedicama prirodnih katastrofa na svim razinama društva. Naglasak treba biti stavljen na preventivne mjere i proaktivan pristup opasnostima i rizicima radi smanjenja rizika i ranjivosti u odnosu na elementarne nepogode.
2. Suradnja u tom području usmjerena je na sljedeće programske elemente:
 - (a) smanjenje rizika od katastrofa ili njihovo sprečavanje i ublažavanje;
 - (b) upravljanje znanjem, inovacije, istraživanja i obrazovanje u cilju izgradnje kulture sigurnosti i otpornosti na svim razinama;
 - (c) pripravnost u slučaju katastrofe;
 - (d) politika, institucijski kapaciteti i postizanje konsenzusa za upravljanje katastrofama;
 - (e) reakcija u slučaju katastrofe;
 - (f) procjena i praćenje rizika od katastrofe.

GLAVA VII.

SREDSTVA SURADNJE

ČLANAK 55.

Sredstva za suradnju i zaštitu financijskih interesa

1. Stranke su suglasne omogućiti pristup odgovarajućim resursima, uključujući financijska sredstva, u mjeri u kojoj to njihovi resursi i propisi dopuštaju, kako bi se ispunili ciljevi suradnje utvrđeni u ovom Sporazumu.
2. Stranke su suglasne promicati razvoj i provedbu zajedničke tehničke i administrativne pomoći u cilju učinkovite zaštite svojih financijskih interesa u području razvojne pomoći i drugih financiranih aktivnosti suradnje. Stranke odmah odgovaraju na zahtjeve za uzajamnu upravnu pomoć koje podnesu pravosudna i/ili istražna tijela bilo koje stranke i čiji je cilj jačanje borbe protiv prijevара i nepravilnosti.
3. Stranke potiču Europsku investicijsku banku da nastavi svoje djelovanje u Mongoliji, u skladu sa svojim postupcima i kriterijima financiranja.
4. Stranke provode financijsku pomoć u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja i surađuju u zaštiti financijskih interesa Europske unije i Mongolije. Stranke poduzimaju djelotvorne mjere sprečavanja i borbe protiv prijevара, korupcije i ostalih nezakonitih radnji, među ostalim, sredstvima uzajamne upravne pomoći i uzajamne pravne pomoći u područjima obuhvaćenima ovim Sporazumom. Svakim daljnjim sporazumom ili instrumentom financiranja koji se sklopi između stranaka predviđaju se posebne klauzule o financijskoj suradnji kojima su obuhvaćene provjere na terenu, inspekcije, kontrole i mjere za borbu protiv prijevара, uključujući, među ostalim, one koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF).

GLAVA VIII.
INSTITUCIONALNI OKVIR

ČLANAK 56.

Zajednički odbor

1. Stranke su suglasne u okviru ovog Sporazuma uspostaviti Zajednički odbor, koji će se sastojati od predstavnika objiju stranaka na odgovarajućoj visokoj razini i čije će zadaće biti:
 - (a) osigurati ispravno funkcioniranje i provedbu ovog Sporazuma;
 - (b) utvrditi prioritete u vezi s ciljevima ovog Sporazuma;
 - (c) dati preporuke za promicanje ciljeva ovog Sporazuma.
2. Zajednički odbor i pododbor uspostavljen na temelju članka 28. ovlašteni su, u svrhu postizanja ciljeva ovog Sporazuma, donositi odluke u slučajevima koji su predviđeni Sporazumom. Odluke se donose dogovorom između stranaka nakon završetka njihovih internih postupaka potrebnih za utvrđivanje stajališta svake stranke o tim pitanjima. Odluke su obvezujuće za stranke, koje donose mjere potrebne za njihovu provedbu.
3. Zajednički odbor obično se sastaje svake godine naizmjenice u Ulan Batoru i Bruxellesu na datum koji se određuje zajedničkim dogovorom. Izvanredne sjednice Zajedničkog odbora također mogu biti sazvane na temelju dogovora stranaka. Zajedničkim odborom naizmjenično predsjedava svaka stranka. Dnevni red sastanaka Zajedničkog odbora određuju stranke zajedničkim dogovorom.
4. Zajednički odbor može osnovati specijalizirane radne skupine koje mu pomažu u ispunjavanju zadataka. Na svakom sastanku Zajedničkog odbora te radne skupine podnose mu detaljna izvješća o svojim aktivnostima.
5. Stranke su suglasne da je zadatak Zajedničkog odbora i osigurati ispravno funkcioniranje svakog sektorskog sporazuma ili protokola sklopljenog ili koji će biti sklopljen između stranaka.
6. Zajednički odbor donosi svoj poslovnik.

GLAVA IX.

ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK 57.

Evolutivna klauzula

1. Stranke mogu međusobnim dogovorom proširiti ovaj Sporazum u cilju poboljšanja razine suradnje, uključujući njegovim nadopunjavanjem sporazumima ili protokolima o posebnim sektorima ili aktivnostima.
2. U pogledu provedbe ovog Sporazuma, svaka stranka može dati prijedloge za proširenje opsega suradnje, vodeći računa o iskustvu stečenom tijekom njegove primjene.

ČLANAK 58.

Ostali sporazumi

Ne dovodeći u pitanje relevantne odredbe Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, ovaj Sporazum i mjere poduzete na temelju njega ne utječu na ovlasti država članica da poduzimaju aktivnosti bilateralne suradnje s Mongolijom ili da sklapaju, kad je to prikladno, nove sporazume o partnerstvu i suradnji s Mongolijom.

Ovaj Sporazum ne utječe na primjenu ili provedbu obveza koje su stranke preuzele u odnosu na treće stranke.

ČLANAK 59.

Ispunjavanje obveza

1. Svaka stranka može Zajedničkom odboru uputiti svako razilaženje u primjeni ili tumačenju ovog Sporazuma.
2. Ako bilo koja od stranaka smatra da druga stranka nije ispunila bilo koju svoju obvezu iz ovog Sporazuma, može poduzeti odgovarajuće mjere.
3. Prije toga, osim u iznimno hitnim slučajevima, stranka Zajedničkom odboru dostavlja sve relevantne informacije radi iscrpnog ispitivanja stanja u cilju pronalaženja prihvatljivog rješenja za stranke.
4. Pri odabiru mjera prednost se mora dati onim mjerama koje najmanje narušavaju provedbu ovoga Sporazuma. Druga stranka mora odmah biti obaviještena

o tim mjerama, koje podliježu savjetovanju unutar Zajedničkog odbora ako druga stranka to zatraži.

5. Stranke su suglasne da, za potrebe točnog tumačenja i praktične primjene ovog Sporazuma, izraz „u iznimno hitnim slučajevima” iz stavka 3. znači slučaj u kojem je jedna stranka izvršila bitnu povredu ovog Sporazuma. Bitna povreda Sporazuma sastoji se od:

i. otkazivanja ovog Sporazuma koje nije dopušteno općim pravilima međunarodnog prava; ili

ii. kršenja ključnih elemenata Sporazuma, odnosno njegovog članka 1. stavka 1. i članka 3.

ČLANAK 60.

Oprema

U cilju olakšavanja suradnje u okviru ovog Sporazuma, obje stranke suglasne su službenicima i stručnjacima uključenima u provedbu suradnje odobriti potrebnu opremu za izvršenje njihovih funkcija, u skladu s internim pravilima i propisima obiju stranaka.

ČLANAK 61.

Teritorijalna primjena

Ovaj se Sporazum primjenjuje, s jedne strane, na državnim područjima gdje se primjenjuje Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o funkcioniranju Europske unije i pod uvjetima utvrđenima u tim ugovorima te, s druge strane, na državnom području Mongolije.

ČLANAK 62.

Definicija stranaka

Za potrebe ovog Sporazuma, pojam „stranke” znači Unija ili njezine države članice, ili Unija i njezine države članice, u skladu s njihovim ovlastima, s jedne strane, i Mongolija, s druge strane.

ČLANAK 63.

Stupanje na snagu i trajanje

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon datuma na koji je posljednja stranka obavijestila drugu stranku o dovršenju pravnih postupaka potrebnih u tu svrhu.
2. Ovaj Sporazum vrijedi u razdoblju od pet godina. Automatski se produžuje na sljedeća uzastopna razdoblja od jedne godine, osim ako jedna stranka šest mjeseci prije kraja bilo kojeg jednogodišnjeg razdoblja pisanim putem obavijesti drugu stranku o svojoj namjeri da ne produlji ovaj Sporazum.
3. Sve izmjene ovog Sporazuma donose se zajedničkim dogovorom stranaka. Izmjene stupaju na snagu tek nakon što jedna stranka obavijesti drugu stranku da su sve potrebne formalnosti izvršene.
4. Ako jedna stranka uvede restriktivniji trgovinski režim u pogledu izvoza sirovina, primjerice ako uvede nove zabrane, ograničenja, carine ili davanja bilo koje vrste koji ne ispunjavaju zahtjeve navedene u relevantnim odredbama članaka VIII., XI., XX. ili XXI. GATT-a iz 1994., ili nisu odobreni na temelju izuzeća WTO-a ili ih nije odobrio Zajednički odbor ili pododbor za trgovinu i ulaganja na temelju članka 56., osim onih koji su na snazi na dan parafiranja Sporazuma, druga stranka može donijeti odgovarajuće mjere u skladu s člankom 59. stavcima 3. i 4.
5. Svaka stranka može raskinuti ovaj Sporazum tako da u pisanom obliku obavijesti drugu stranku o otkazivanju. Raskid stupa na snagu šest mjeseci nakon što druga stranka zaprimi obavijest.

ČLANAK 64.

Obavijesti

Obavijesti dostavljene u skladu s člankom 63. dostavljaju se glavnom tajniku Vijeća Europske unije i Ministarstvu vanjskih poslova Mongolije.

ČLANAK 65.

Vjerodostojan tekst

Ovaj je Sporazum sastavljen na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i mongolskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.